

اشاره:

به عقیده بسیاری از کارشناسان اقتصادی، صدور خدمات فنی و مهندسی به تشكل‌های ویژه نیاز دارد تا بتواند با گردآوری توانمندی‌های فنی و اجرایی شرکت‌های مهندسی و مهندسان مبتکر و خلاق، کار را در خارج از مرزهای ملی سروسامان دهد.

تشکل‌های مربوطه می‌توانند به مثابه کنسرسیومی بزرگ، توانمندی‌های مالی و اجرایی خود را برای رقابت با شرکت‌های بزرگ در بازار وسیع خدمات فنی و مهندسی تجهیز کنند و مشاوره‌های مناسبی نیز به ارگان‌ها و نهادهای تصمیم‌گیرنده در سیاست‌گذاری امر صادرات خدمات فنی و مهندسی بدنهند و در واقع راه را برای حضور و نفوذ در بازار خدمات باز کنند.

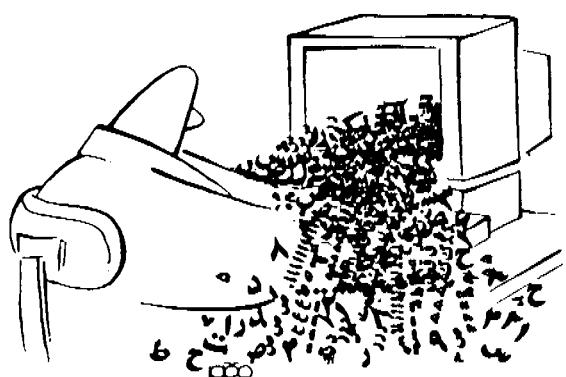
با توجه به اهمیتی که عرضه خدمات فنی و مهندسی به بازارهای جهانی از حیث ارزآوری و ایجاد اشتغال دارد، لازم است مسایل و مشکلات فراراه آن هر چه سریع‌تر ارزیابی و برطرف شود. در این راستا دریافت نقطه‌نظرات کارشناسان امر و ارج نهادن به تجربیات و نظرات آنها، می‌تواند راه را برای ایجاد فضای مناسب رقابت باز کند.

خبرنگار نشریه «بررسی‌های بازرگانی» در این شماره گفت و گویی با دکتر امیرهوشینگ امینی دارد و مسایل و مشکلات صدور خدمات فنی و مهندسی را با وی در میان نهاده است. دکتر امینی از محققین فعال و سختکوش است که پس از اخذ دکترای اقتصاد سیاسی در سال ۱۳۴۳ فعالیت خود را آغاز کرد. وی کارشناس مسایل اقتصادی و استاد پاره وقت دانشکده‌های اقتصاد و بازرگانی است و از تلاش در زمینه مطالعات و برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی به‌ویژه برنامه‌ریزی منطقه‌ای، امور زیربنایی و تولیدی و... فروکنیار نکرده است.

دکتر امینی عضو هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت صدور خدمات فنی و مهندسی ایران است و اینکه پس از سال‌ها کسب تجربه، به کار بستن تجربیات در حیطه بین‌المللی را می‌آزماید. با هم این گفت و گو را می‌خوانیم.

■ شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی ایران از چه توانایی‌هایی برخوردارند، در کدام زمینه‌ها فعال‌تر عمل کرده‌اند و در چه زمینه‌هایی برای حضور در میدان‌های رقابت بین‌المللی ضعف دارند؟

□ واقع این است که شرکت‌های فنی و مهندسی ایران تقریباً در بسیاری زمینه‌ها از توان فوق العاده بالایی برای رقابت به‌ویژه در سطح منطقه و در قیاس با شرکت‌های مشابه برخوردار می‌باشند. تا جایی که اطلاع دارم، پیمانکاران ساختمانی و بعد از آنها پیمانکاران صنعت نفت و گاز و آب توان بیشتری دارند.

تجزیه
کاری
پژوهش
بازار
تولید
مالی
بازار

تجزیه
صلادهات
خدمات

تجزیه
تجزیه

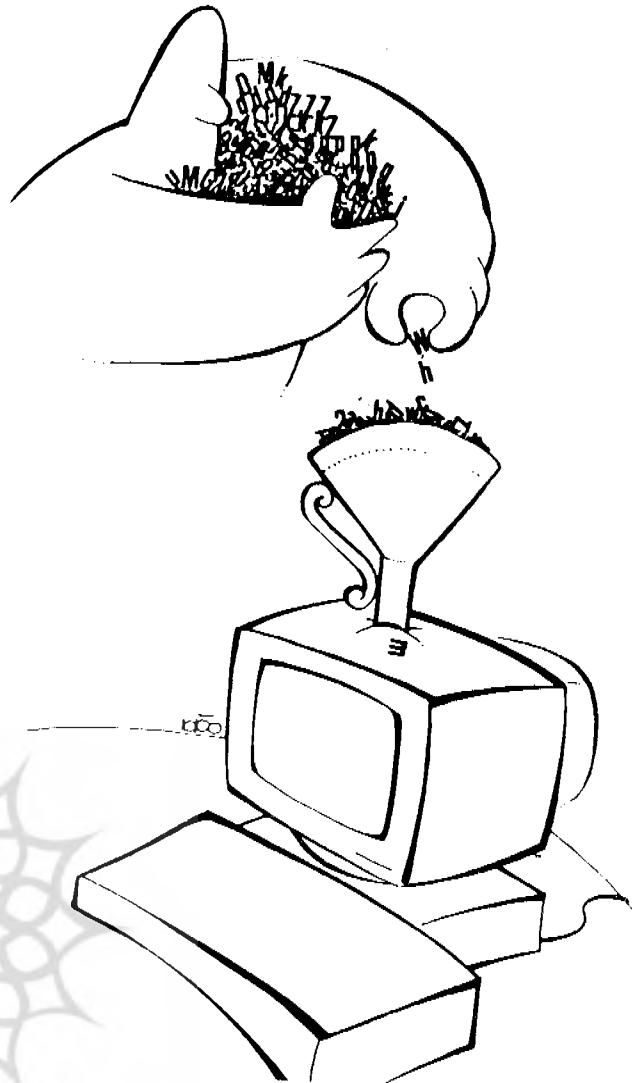
■ به نظر جنابعالی شرکت‌های فنی و مهندسی ایران چگونه می‌توانند مسیر موفقیت را آسان تر بپیمایند؟

□ شرکت‌های فنی و مهندسی ما باید هر کدام در رشتۀ‌های خود، کنسرسیوهم‌هایی تشکیل دهند که به افزایش توان فنی و اجرایی و در نهایت مالی آنها منجر شود. این کنسرسیوهم‌هایی به اتفاق و یا هر یک جدایگانه، شرکت‌های سرمایه‌گذاری ویژه‌ای برای تأمین اعتبارات موردنیاز تشکیل دهند. زیرا برای هیچ‌یک از شرکت‌های فنی و مهندسی کشور تا سال‌ها مقدور نخواهد بود که بتوانند به تنها ی چایکاهی برای خود در عرصه رقابت بین‌المللی احراز کنند.

■ با عنایت به این امر که بیشتر شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی منابع ارزی کافی در اختیار ندارند، چه اقدام‌هایی برای تأمین تنخواه ارزی موردنیازشان، ضروری است و در حال حاضر بانک مرکزی در قبال این شرکت‌ها چه مقررات و ضوابطی اعمال می‌کند؟

□ باید این واقعیت را پیاده‌آور شوم که اصولاً صادرات خدمات فنی و مهندسی به این معنا می‌باشد که در صورت فراهم بودن پیش‌شرط‌های لازم که عبارت از توان فنی و اجرایی و شناخت درست از بازار، مستلزم توان مالی بالای می‌باشد. زیرا اصولاً هر بازاری از توان فنی و اجرایی پایین برخوردار است. بازارهای تثنیه واردات این‌گونه خدمات، توان بالای فنی و در نهایت مالی را می‌طلبد، توانی که اکنون از عهده بیشتر شرکت‌های قادر به عرضه خدمات، خارج است. رفع این نقصه از دو راه ممکن است. نخست آنکه با توجه به ضریب فزاینده خدمات فنی و مهندسی و الزام شرکت‌های مهندسی به صادرات خدمات در آینده، دولت و بانک مرکزی بر اساس مکانیزم سنجیده‌های اعتبارات موردنیاز (تنخواه) این شرکت‌ها را تخصیص دهند و افزون بر آن، با منع شرکت‌های سرمایه‌گذاری دولتی، ایجاد شرکت‌های سرمایه‌گذاری تخصصی صادراتی خصوصی را به نحوی که صلاح باشد، تشویق و ترغیب کنند.

○ عمده‌ترین ضعف شرکت‌های فنی و مهندسی ایران، نداشتن شناخت از بازارها و کمی تجربه کاری آنها در خارج از کشور است. تردیدی نیست که پیمانکاران ایرانی از کم و کیف بازارهای رقابتی نیاز دارند.

اما نکته بعدی مورد پرسش که ضعف پیمانکاران و به‌طور کلی شرکت‌های فنی و مهندسی است، در این باره باید بگوییم که عمده‌ترین ضعف پیمانکاران یا اصولاً شرکت‌های فنی و مهندسی ما، ضعف تجربه کاری آنان در خارج از کشور است. پیمانکاران ایرانی برای کار در خارج از کشور، شناخت و تجربه‌ای ندارند، بنابراین نیاز دارند که ضمن شناسایی بازارهای موردنظرشان، مشارکت در مناقصه‌های بین‌المللی و کسب تجربه تلغی ناکامی، خود را مجب و آماده مبارزه و رقابت در بازارهای بین‌المللی نمایند. تردیدی نیست که پیمانکاران ایرانی به تجربه‌آموزی و آگاهی از کم و کیف بازارهای رقابتی نیاز دارند.

○ شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی ایران به‌ویژه در بخش ساختمان، صنعت نفت و کاز و آب از توان فوق العاده‌ای برخوردارند.

○ تنوهاهی که بانک مرکزی در حال حاضر به شرکت‌های فنی و مهندسی پرداخت می‌کند، حتی در حد اعتبار موردنیاز برای بازاریابی و ارایه ضمانت‌نامه‌های لازم نیست.

■ نقش نهادها و ارگان‌های دولتی در انعقاد قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی چگونه است؟ آیا نقش سازنده‌ای دارند؟ برای بهبود عملکرد آنها چه اقداماتی لازم است؟

لآن نقش نهادها و ارگان‌های دولتی به عنوان «حامی» شرکت‌های خصوصی، می‌تواند سازنده باشد اما به عنوان «عامل» نقشی زیان‌آور است. به بیان ساده‌تر، نقش آنها به عنوان عامل در نهایت نقشی تخریبی و فسادآور است. این واقعیت حتی در کشورهای همسایه در هفتاد سال اخیر و دیگر کشورها نیز تجربه شده است. بنابراین برای بهبود عملکرد نهادها، راهی جزو اگذاری کار به بخش خصوصی وجود ندارد.

■ به نظر جنابعلی عمده‌ترین موانع فراراه صدور خدمات فنی و مهندسی چیست؟

لایکی از عمده‌ترین موانع، وجود شرکت‌های دولتی و نهادهای مانع دیگر مقررات مالیاتی حاکم بر فعالیت شرکت‌های صادرکننده خدمات فنی و مهندسی است که برخورد قانون با این شرکت‌ها مشابه شرکت‌های صادرکننده کالاهای سنتی است و البته نبود تجربه کافی برای حضور در بازارهای خارجی، نداشتن شناخت کافی از بازارها و ابزار تعیین‌کننده یعنی قیمت‌های واقعی، ضوابط و معیارهای مربوطه که تقریباً در هر بازار متفاوت از بازار دیگر است و در نهایت نبود منابع مالی که در صورت فراهم بودن می‌تواند سود فراوانی برای کشور به بار آورد.

■ برای آشنایی خوانندگان و علاقه‌مندان درباره تاریخچه تشکیل شرکت صدور خدمات فنی و مهندسی ایران توضیح بدهید.

□ به طور کلی توسعه اقتصادی بدون توسعه صادرات و در مورد کشورهایی از نقطه‌نظر اقتصادی مشابه ایران، گسترش صادرات خدمات فنی و مهندسی، امری غیرممکن است. زیرا توسعه اقتصادی و توسعه صادرات لازم و ملزم یکدیگر می‌باشند و تو روی یک سکه هستند. از این رو با مروری در قانون دومین برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور ملاحظه می‌شود که با تمام کاستی‌هایی که در

مقرراتی که اکنون بانک مرکزی در خصوص تأمین تنوخاه ارزی شرکت‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی اعمال می‌کند، حتی در حد اعتبار موردنیاز برای بازاریابی و ارایه ضمانت‌نامه‌های لازم نیز نیست، اگرچه گفته می‌شود که این نقصیه در سال جاری برطرف خواهد شد.

■ ارزش صادرات خدمات فنی و مهندسی در سال‌های اخیر چقدر بوده است و شرکت‌های عرضه‌کننده این خدمات در کدام بازارها توفیق عمل داشته‌اند؟

□ اطلاع دقیقی از ارزش صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور در سال‌های اخیر ندارم و باور درستی از ارقام کاهی اغراق‌آمیزی که از سوی افراد غیر مسؤول عنوان می‌شود، نیز ندارم. اما بر اساس اظهارات مقام‌های مسؤول در سازمان سرمایه‌گذاری که مسؤولیت امور صادرات خدمات فنی و مهندسی را از نقطه نظر ایجاد تسهیلات به عهده دارد، ارزش صادرات خدمات فنی و مهندسی کشور در سال گذشته به حدود یک میلیارد دلار برای ۴۵ طرح بوده است که در کشورهای آسیای میانه، سوریه، پاکستان و... در حال اجراست.

به نظر می‌رسد که اگر سیاست درستی در خصوص کمک به توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی اعمال شود، بازارهای منطقه به ویژه بازارهای کشورهای آسیای میانه، قفقاز، روسیه و کشورهای شرق ایران و نیز برخی کشورهای عربی از ویژگی‌های بیشتری برای جذب خدمات فنی و مهندسی برخوردارند.

■ پیش‌بینی شما برای سال جاری از درآمد ارزی ناشی از خدمات فنی و مهندسی چقدر است به طور کلی تا چه حد می‌توان افزایش آن را تا پایان برنامه دوم مدنظر داشت؟

□ باید میان درآمد ارزی و ارزش صادرات خدمات فنی و مهندسی، تقاضت قابل شد. اصولاً پیش از آن که در اندیشه افزایش درآمد ارزی حاصل از صادرات خدمات فنی و مهندسی باشیم، باید تلاش کنیم صادرات مذکور با کمترین سود، توسعه یابد. اگر سیاست افزایش صادرات خدمات فنی و مهندسی باشد و موانع راه برداشته شود، به احتمال ارزآوری خدمات مذکور تا پایان برنامه دوم می‌تواند در حد کل صادرات کالا و یا با توفیق در گرفتن کار در خارج از کشور، بیش از ارزش صادرات کالا باشد. طبق اظهارات مقام‌های مسؤول، هم‌اکنون حدود ۶۰ قرارداد با کارفرمایان خارجی در دست بررسی و امضاء است.

○ حضور در بازار خدمات فنی و مهندسی، کذشته از توان فنی و اجرایی، مستلزم داشتن توان مالی است. با توجه به ضریب فزاینده خدمات فنی و مهندسی و الزام شرکت‌های مهندسی به صادرات خدماتشان، دولت و بانک مرکزی باید اعتبارات موردنیاز (تنخواه) این شرکت‌ها را تخصیص دهد.

■ عملکرد شرکت در زندگی کوتاه آن چگونه بوده است؟
آن‌هوز یک سال از تاریخ ثبت شرکت نمی‌گذرد. با این حال تلاش نموده که تمام مشکلات فراراه توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی را ارزیابی نماید.

شرکت با برخورداری از تجربه کاری طولانی اعضا توانسته است علاوه بر سازمان‌دهی خود، مجازی ارتباطی با کلیه سازمان‌های ملی مؤثر در امر توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی را بگشاید و با ارتباط با نمایندگی‌های سیاسی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، کامی در جهت معرفی خود به پیمانکاران محلی بردارد و از روند عملیات مناقصه‌های بین‌المللی، کسب اطلاع نماید. در شبکه پیمانکاران بانک توسعه اسلامی، اتاق‌های بانک جهانی، پیمانکاران بانک توسعه اسلامی، مشترک بازارکانی با کشورهای دیگر و... عضویت پیدا کند. در اجلاس‌های مشترک ایران و سایر کشورها، کنفرانس سرمایه‌گذاری بانک توسعه اسلامی در کشورهای ترکمنستان، قرقیزستان، قزاقستان و آذربایجان شرکت کند. با سفر به کشورهای آفریقایی بازارهای اوگاندا، کنیا، تنزانیا و زیمبابوه را ارزیابی و در نهایت نیز با شرکت اوگاندایی هشت مورد یادداشت تفاهم امضا کند. بررسی بازار ترکیه و شرکت در طرح خط لوله انتقال گاز ایران به ترکیه، بررسی بازار روسیه و امضاء تفاهم‌نامه برای ایجاد یک واحد تولید سرم تزریقی در سنت‌پترزبورگ، بررسی و مذاکره برای احداث واحدهای مسکونی در روسیه، برقراری ارتباط با کشورهای آسیای میانه، تهیه طرح ایجاد مرکز تجارت جهانی ایران و... از جمله فعالیت‌های شرکت صدور خدمات فنی و مهندسی ایران در این مدت بوده است.

آن مشاهده می‌شود، توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی به‌گونه‌ای برجسته مورد توجه می‌باشد و تبصره‌ای به آن اختصاص یافته است.

شرکت صدور خدمات فنی و مهندسی ایرانیان در اجرای این سیاست و بنا بر ابتکار و با پشتیبانی اتاق بازارکانی و صنایع و معادن ایران و تلاش خستگی‌ناپذیر گروهی از شرکت‌های فنی "مهندسی صدور صد خصوصی در اسفند ۸۶ با مشارکت ۸۲ شرکت فنی - مهندسی به نمایندگی از سوی بیش از ۱۱۰۰ شرکت فنی - مهندسی، تشکیل شد و در تیرماه ۷۵ به ثبت رسید. اعضاء هیأت مدیره شرکت هر کدام نماینده منتخب یکی از گروه‌های فنی - مهندسی، اقتصادی و روابط بین‌المللی است و لذا مدافعانه گروه خود در هیأت مدیره می‌باشد. این گروه‌ها عبارتند از: گروه پیمانکاران ساختمانی، گروه پیمانکاران تأسیساتی و تجهیزاتی، گروه سازندگان، گروه طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ، گروه شرکت‌های بازارکانی و روابط بین‌الملل.

شرکت فنی نفسه از توان فنی و اجرایی فوق العاده‌ای برخوردار است و با مختصر تلاش و توجه می‌تواند از تجربه‌های لازم برای حضور در بازارهای تئنه خدمات فنی - مهندسی به‌ویژه در سطح منطقه و کشورهای هم‌جوار برخوردار گردد.

شرکت شیمیایی قوام کار (سهامی خاص)

نولید کننده انواع چسب، رزین و آهار

شرکت شیمیایی قوام کار (سهامی خاص)

تولیدات شرکت

رزین: P.V.A (هموپلیمر - کوپلیمر)

آهار: جهت صنایع، فرش ماشینی، صنایع موکت، پرده و پارچه

چسب: چسب چوب، پارکت، صحافی، لاسی، لیبل

چسب چوب جهت صنایع بسته‌بندی و جعبه مقوایی

چسب موکت، کنایی، سراجی، آهن

چسب جهت صنایع اتومبیل

نشانی: خیابان دکتر فاطمی جنب وزارت کشور پلاک ۶۵

تلفن: ۰۶۵۳۹۳-۰۶۵۴۶۳۸۵۱ فاکس: ۰۶۵۰۱۷۱

صندوق پستی ۱۴۱۸۵-۵۷۶